

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski

w sprawie z powództwa "P i E P" Spółki Akcyjnej w W
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o nałożenie kary pieniężnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 marca 2008 r.,
skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 23 maja 2007 r., sygn. akt VI ACa 39/07,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 23 maja 2007 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie na podstawie art. 385 k. p. c. oddalił apelację powoda P i E P S. A. w W od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 22 września 2006 r., którym Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 16 maja 2002 r. (wymierzającą powodowi karę pieniężną w wysokości 856.000 zł. za stosowanie cen sprzedaży energii elektrycznej i ciepła bez dopełnienia obowiązku przedstawienia taryf Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do zatwierdzenia) w ten sposób, że obniżył

wymierzoną powodowi karę pieniężną do kwoty 723.120 zł., a odwołanie powoda w pozostałej części oddalił.

W skardze kasacyjnej wniesionej od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego pełnomocnik strony powodowej będący adwokatem wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na, że w sprawie „istnieje istotne zagadnienia prawne dotyczące tego, czy:

- 1) w przypadku naruszenia przez przedsiębiorstwo energetyczne postanowień Prawa Energetycznego, które to naruszenie ma charakter formalny, dla ustalenia wysokości nałożonej na przedsiębiorstwo energetyczne kary ma znaczenie faktyczna szkodliwość czynu popełnionego przez przedsiębiorstwo energetyczne, oraz;
- 2) postępowanie przedsiębiorstwa energetycznego przed wydaniem przez URE decyzji o nałożeniu na przedsiębiorstwo energetyczne kary ma znaczenie dla wysokości nałożonej kary;

w świetle jednoznacznego brzmienia art. 56 ust. 6 Prawa Energetycznego, zgodnie z którym ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.”

Według strony skarżącej utrzymanie w obrocie prawnym wyroku Sądu drugiej instancji spowodowało, wbrew jasnej intencji ustawodawcy wyrażonej w art. 56 ust. 6 Prawa Energetycznego, znaczące rozszerzenie uprawnień regulatora rynku energii (URE) w zakresie możliwości ustalania wysokości nakładanych na przedsiębiorstwa energetyczne kar. W konsekwencji konieczne jest usunięcie z obrotu prawnego wyroku Sądu drugiej instancji, co powoduje, że „kasacja” jest oczywiście uzasadniona.

Według skarżącej „kasacja” jest oczywiście uzasadniona także z uwagi na fakt, że wydając wyrok Sąd Apelacyjny dopuścił się naruszenia przepisów postępowania – art. 385 k.p.c. w związku z art. art. 479⁵³ k.p.c., które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w przypadku

nieuwzględnienia tego wniosku o oddalenie skargi, a także o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W zawartym w skardze kasacyjnej strony powodowej wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.) zostały powołane dwie z przyczyn przyjęcia skargi, o których mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c. – wskazane zostały określone zagadnienia prawne oraz wskazano na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Istotne zagadnienie prawne, jeżeli miałoby stanowić przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania po myśli art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno występować w rozpoznawanej sprawie. Nie można natomiast rozpatrywać kwestii prawnej oderwanej od podstaw zaskarżonego wyroku. Powyższym warunkom nie odpowiadają postawione w skardze kasacyjnej pytania, które wnoszący skargę kasacyjną określił jako występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne. Postawione pytania nie ujawniają w dostatecznym stopniu zagadnienia prawnego, które mogłoby wynikać na tle podstaw zaskarżonego wyroku. Pytania te bezzasadnie sugerują nierozważenie przez Sąd Apelacyjny ustawowo określonych przesłanek wymierzonej kary pieniężnej. Wbrew tym sugestiom Sąd Apelacyjny dokonał oceny istotnych okoliczności mających znaczenie dla weryfikacyjnej oceny kary pieniężnej nałożonej przez Prezesa URE. Wskazano w szczególności w wyroku przyczyny zmniejszenia kary w jednym z jej zakresów (sprzedaży ciepła) z 2,5 % do 0,5 % przychodu z danego zakresu działalności koncesjonowanej. Jest w wyroku wyraźna ocena kary pieniężnej ze względu na wymagania określone w art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego. Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji uwzględniające w wymiarze kary

długość okresu bezprawnego stosowania cen za ciepło i energię elektryczną oraz to, że w zakresie wytwarzania energii elektrycznej powód przez dłuższy czas nie przedstawiał taryfy do zatwierdzenia Prezesowi URE (uczynił to dopiero na wezwanie Prezesa URE).

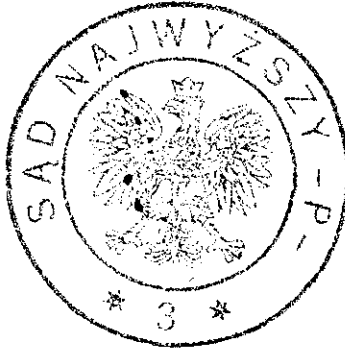
Rozważona także została kwestia stopnia zawinienia podmiotu odpowiedzialnego z zauważeniem nieadekwatności w tym kontekście długotrwałości postępowania w przedmiocie zatwierdzenia taryfy na którą miało wpływ postępowanie powoda a przede wszystkim rodzaj winy w odniesieniu do zarzucanego zachowania. Nie jest też uprawnione zarzucenie Sądowi nie rozpatrzenie kryterium stopnia szkodliwości czynu. Nie budzi zastrzeżeń uwzględnienie w tym kontekście „formalnego” charakteru czynu powoda, którego naganność nie jest związana z jednostronnym narzucaniem niedogodnych warunków umownych konsumentom.

W zaskarżonym wyroku wyraźnie przedstawiono także weryfikację wymierzonej kary ze względu na kryterium sytuacji majątkowej. Zostały rozważone przychody powoda z działalności koncesjonowanej, że sytuacja majątkowa przedsiębiorcy w chwili nałożenia kary obejmuje wszystkie jej aspekty, w tym także ewentualny brak rzeczywistych zysków, czy ponoszone straty w działalności.

Jeżeli zaś chodzi o drugą ze wskazanych w skardze przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania, to oczywista zasadność skargi kasacyjnej jako jedna z przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania występuje wtedy, gdy bez pogłębionej analizy zastosowanych przez sąd przepisów prawa materialnego i bez wnikania w szczegóły postępowania dowodowego – dla oceny naruszenia przepisów prawa procesowego, można stwierdzić zasadność przytoczonych podstaw kasacyjnych. W niniejszej sprawie stan taki nie występuje. Sąd drugiej instancji – wbrew twierdzeniom skarżącej – w przyjętych założeniach co do zakresu rozpoznania sprawy objął merytoryczną ocenę decyzji Prezesa URE. W szczególności w zaskarżonym wyroku wyraźnie ustalono, że wyrok Sądu pierwszej instancji czyni zadość ocenie wyrażonej w powołanym w apelacji wyroku Sądu Najwyższego III SK 44/04, że zakres rozpoznania odwołania od decyzji organu ochrony konkurencji, nie ogranicza się jedynie do kontroli prawidłowości samego toku

postępowania administracyjnego, poprzedzającego wydanie zaskarżonej decyzji.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy uznając, że nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c. na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. postanowił jak w sentencji.

Za zgodność z oryginałem
Kierownik Sekcji Zarządu Wydziału